

संवाहकोऽङ्गमर्दः स्यान्नष्टबीजस्तु निष्कलः । आसीन उपविष्टः स्यादूर्ध्व ऊर्ध्वदमः स्थितः ॥ ४९२
 अध्वनीनोऽध्वगोऽध्वन्यः पान्थः पथिकदेशिकौ । प्रवासी तद्गणो हारिः पाथेयं शम्भलं समे ॥ ४९३
 जङ्घालोऽतिजवो जङ्घाकरिको जाङ्घिको जवी । जवनस्त्वरिते वेगे रयो रंहस्तरः स्यदः ॥ ४९४
 जवो वाजः प्रसरश्च मन्दगामी तु मन्थरः । कामंगाम्यनुगामीनोऽत्यन्तीनोऽत्यन्तगामिनि ॥ ४९५
 सहायोऽभिचरोऽनोश्च जीविगामिचरप्लवाः । सेवकोऽथ सेवा भक्तिः परिचर्या प्रसादना ॥ ४९६
 शुश्रूषाराधनोपास्तिवरिवस्यापरीष्टयः । उपचारः पदातिस्तु पत्तिः पद्मः पदातिकः ॥ ४९७
 पादातिकः पादचारी पदाजिपदिकावपि । सैरः पुरोऽग्रतोऽग्रेभ्यः पुरस्तो गमगामिगाः ॥ ४९८
 प्रष्टोऽथावेशिकागन्तु प्रघुणोऽभ्यागतोऽतिथिः । प्राघूर्णिके थावेशिकमातिथ्यं चातिथेय्यपि ॥ ४९९
 सूर्योऽस्तु स संप्राप्तो यः सूर्येऽस्तं गते तिथिः । पादार्थं पाद्यमर्घ्यमर्घ्यं वार्यथ गौरवम् ॥ ५००
 अभ्युत्थानं व्यथकस्तु स्यान्मर्मस्पृगरुतुदः । ग्रामेयके तु ग्रामीणग्राम्यौ लोको जनः प्रजाः ॥ ५०१
 स्यादामुष्यायणोऽमुष्यपुत्रः प्रख्यातवपृकः । कुल्यः कुलीनोऽभिजातः कौलेयकमहाकुलौ ॥ ५०२
 जात्यो गोत्रं तु संतानोऽन्ववायोऽभिजनः कुलम् । अन्वयो जननं वंशः स्त्री नारी वनिता वधूः ५०३
 वशा सीमन्तिनी वामा वर्णिनी मेहिलाबला । योषा 'योषिद्विशेषास्तु कान्ता भीरुर्नितम्बिनी ५०४
 प्रमदा सुन्दरी रामा रमणी ललनाङ्गना । स्वगुणेनोपमानेन मनोज्ञादिपदेन च ॥ ५०५
 विशेषिताङ्गकर्मा स्त्री यथा तरललोचना । अलसेक्षणा मृगाक्षी मत्तेभगमनापि च ॥ ५०६
 वामाक्षी सुस्मितास्याः स्वं मानलीलास्मरादयः । लीला विलासो विच्छित्तिर्विब्वोकः किलकिञ्चित् ॥ ५०७
 मोहयितं कुट्टमितं ललितं विहृतं तथा । विभ्रमश्चेत्यलंकाराः स्त्रीणां स्वाभाविका दश ॥ ५०८
 प्रागल्भ्यौदार्यमाधुर्यशोभाधीरत्वकान्तयः । दीप्तिश्चायन्नजा भावहावहेलास्त्रयोऽङ्गजाः ॥ ५०९
 सा कोपना भामिनी स्याच्छेका मत्ता च वाणिनी । कन्या कनी कुमारी च गौरी तु नम्रिकारजाः ॥
 मध्यमा तु दृष्टरजास्तरुणी युर्वतिश्चरी । तलुनी दिक्करी वर्या पतिवरा स्वयंवरा ॥ ५११
 सुवासिनी वधूटी स्याच्चरिण्यथ सधर्मिणी । पत्नी सहचरी पाणिगृहीती गृहिणी गृहाः ॥ ५१२
 दाराः क्षेत्रं वधूर्भार्या जनी जाया परिग्रहः । द्वितीयोढा कलत्रं च पुरंग्री तु कुटुम्बिनी ॥ ५१३
 प्रजावती भ्रातुर्जाया सूनोः स्नुषा जनी वैधूः । भ्रातृवर्गस्य या जाया यातरस्ताः परस्परम् ॥ ५१४
 वीरपत्नी वीरभार्या कुलस्त्री कुलबालिका । प्रेयसी दयिता कान्ता प्राणेशा वल्लभा प्रिया ॥ ५१५
 हृदयेशा प्राणसमा प्रेष्टा प्रेणयणी च सा । प्रेयस्याद्याः पुंसि पत्यौ भर्ता सेक्ता पतिर्वरः ॥ ५१६
 विवोढा रमणो भोक्ता रुच्यो वरयिता धवः । जन्यास्तु तस्य सुहृदो विवाहः पाणिपीडनम् ॥ ५१७
 पाणिग्रहणमुद्वाह उपाद्यामयमावपि । दारकर्म परिणयो जामाता दुहितुः पतिः ॥ ५१८
 उपपतिस्तु जारः स्याद्भुजङ्गो गणिकापतिः । जम्पती दम्पती भार्यापती जायापती समाः ॥ ५१९
 यौतकं युतयोर्देयं सुदायो हरणं च तत् । कृताभिषेका महिषी भोगिन्योऽन्या नृपस्त्रियः ॥ ५२०
 सैरंग्री यान्यवेशमस्था स्वतन्त्रा शिल्पजीविनी । असिद्ध्यन्तःपुरःप्रेष्या दूतीसंचारिके समे ॥ ५२१

१. जाङ्घाकरोऽपि. २. जीव्यादयोऽनोः परे शेषाः. ३. अनुगोऽपि. ४. पर्येषणापि. ५. पुरआदिभ्यः परः
 सरो शेषः. ६. 'पुरस्' इत्यस्मात्परे गमादयो बोध्याः. ७. आतिथ्यमपि. ८. अभिशोऽपि. ९. मेहलापि. १०. यो-
 षितापि. ११. 'युवती' इत्यपि. १२. 'चरिण्टी' इत्यपि. १३. वधूटीत्यपि. १४. प्रेमवत्यपि. १५. उपात् परो
 याम-यमशब्दौ.